

Apotheker veroordeeld voor fraude met weekleveringen

Een apotheker verpakte medicatie per dag in doosjes, stuurde vervolgens elke week ineens zeven doosjes en declareerde daarvoor dagleveringen. Ook stuurde hij declaraties voor niet-geleverde medicatiecassettes, waardoor zorgverzekeraars schade leden voor ruim zeven ton. Van de tuchtrechter mag de apotheker zijn beroep al niet meer uitoefenen, daarnaast legt de strafrechter hem nu een voorwaardelijke gevangenisstraf op en een taakstraf voor 240 uren.

20

Pharm weekbl 17 januari 2020:155-3

Auteurs **Catelijne Bach** en **Charlotte Posthuma**

Wat speelde hier?

Een aantal zorgverzekeraars, bij wie de apotheker had gedeclareerd, heeft aan patiënten van de apotheker enquêtes gestuurd. Daarin vroegen zij of de patiënten daadwerkelijk per dag medicatie afgeleverd hadden gekregen. Ook werd gevraagd of er medicatiecassettes waren afgeleverd.

Naar aanleiding van de uitkomst van deze enquêtes bleek dat de patiënten niet telkens per dag medicatie hadden gekregen, maar per dag verpakte medicatie, gebundeld in een hoeveelheid die slechts een keer per week werd opgestuurd. Verder gaven de patiënten aan dat zij geen medicatiecassettes hadden gekregen. De verzekeraars hebben vervolgens aangifte gedaan tegen de apotheker, omdat zij het vermoeden hadden van fraude. In het kader van het onderzoek zijn de apotheker en zijn werknemers gehoord.

Wat vonden de apotheker en het Openbaar Ministerie?

De apotheker stelt dat hij de tariefbeschikking van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) verkeerd heeft begrepen. Hij wist dus niet dat hij verkeerd declareerde en dacht dat het zo wel kon. Voor fraude moet worden bewezen dat hij opzettelijk fouten heeft gemaakt. Van opzet is volgens de apotheker geen sprake. De declaraties voor de medicatiecassettes zijn te wijten aan een fout in de automatisering.

Het Openbaar Ministerie vindt dat de apotheker zich schuldig heeft gemaakt aan valsheid in geschrifte. De declaraties zijn verzonden via zijn apotheken. De apotheker heeft feitelijk leiding gegeven aan het begaan van de strafbare feiten namens de apotheken. Het Openbaar Ministerie eist een taakstraf voor de duur van 240 uur.

En de rechter?

De rechter verwijst naar de uitspraken van de civiele rechters in diverse procedures waarin de apotheker is betrokken. Daarbij is uitgemaakt dat de medicatieverstrekking door de apotheker niet als dagelijkse standaardterhandstelling, als bedoeld in de NZa-beleidsregels, kon worden aangemerkt. Verder zijn er geen medicatiecassettes verstrekt. Een fraudespecialist van een van de betrokken zorgverzekeraars heeft verklaard dat de medicatie, die in de cassettes zou zijn verstrekt, wel in de vorm van afzonderlijke verstrekkingen is gegeven en dus twee keer zijn gedeclareerd.

Een medewerkster heeft de apotheker gewezen op het feit dat de medicatiecassettes ten onrechte zijn gedeclareerd. Zij heeft de apotheker gevraagd wat zij met de afkeuringen van de declaraties moest doen. Daarop heeft de apotheker aangegeven dat zij daar niets mee hoefde te doen.

Het invoeren van declaraties voor niet-verstreekte medicatiecassettes is mensenwerk

**ZORGVER-
ZEKERAARS
DEDEN
AANGIFTE
OMDAT
ZIJ FRAUDE
VERMOEDDEN**

Foto iStock

en kan dus niet worden geweten aan een gebrek in de automatisering. De apotheker had te allen tijde toegang tot de declaratiesystemen en werd als enige financieel beter van de declaraties. De rechtbank vindt dat er voldoende bewijs is dat de declaraties vals zijn en meent ook dat er voldoende bewijs is voor opzet en het feitelijk leiding geven aan de valsheid in geschrifte door de apotheker.

En de straf?

De apotheker vond zelf dat hij wel genoeg was gestraft voor zijn handelen; hij is via de tuchtrechter geschraapt uit het BIG-register en heeft aan de zorgverzekeraars schadevergoeding betaald. Door de media-aandacht voor de zaak is de apotheker veel negatief in het nieuws geweest. De strafrechter heeft hier oog voor, maar legt alsnog een taakstraf van 240 uur en een voorwaardelijke gevangenisstraf op.

De zaak is pas na meer dan vier jaar na het politieonderzoek op zitting gekomen. Als niet zoveel tijd was verstreken, had de rechtbank zelfs een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van twee jaar passend gevonden. Volgens de rechtbank heeft de apotheker schaamteloos misbruik gemaakt van het zorgstelsel, door zich te bevoordelen ten koste van de maatschappij. Hij heeft daarmee het vertrouwen geschaad dat de maatschappij, en de zorgsector in het bijzonder, moet kunnen stellen in de juistheid van de declaraties van een apotheker.

Verder neemt de rechtbank het de apotheker kwalijk dat hij tot op de dag van de zitting geen volledige verantwoordelijkheid heeft genomen voor zijn handelen, maar juist een rookgordijn heeft opgetrokken om zijn frauduleuze activiteiten te verdoezelen en de schuld probeert af te schuiven op anderen.

En verder?

In deze zaak heeft de apotheker het verweer gevoerd dat hij niet wist hoe de Tariefbeschikking van de NZa werkte. Hij meende dat het per dag verpakken maar per week leveren wel degelijk viel onder het begrip 'daglevering'. Eenieder wordt geacht de wet te kennen. Een apotheker moet in ieder geval de wet- en regelgeving kennen die relevant is voor de uitoefening van zijn vak. Als hij twijfelt hoe het zit, moet hij daarover afstemmen met de zorgverzekeraar, aldus de rechter. Als hij uit onwetendheid verkeerd declareert, kan hij zich niet verweren door een beroep te doen op een gebrek aan kennis.

De rechtbank gaat er echter vanuit dat de apotheker wel degelijk wist dat hij fout zat; zijn werknemers hadden hem hierop gewezen. ■

Catelijne Bach en Charlotte Posthuma zijn werkzaam als advocaat bij Van Iersel Luchtman Advocaten. Catelijne Bach is lid van het Brancheteam Zorg van dit kantoor. Charlotte Posthuma is gespecialiseerd in economisch strafrecht.

DOOR WEEKLEVERINGEN ALS DAGLEVERINGEN TE DECLAREREN, HEEFT DE APOTHEKER ZICHZELF BEVOORDEELD TEN KOSTE VAN DE MAATSCHAPPIJ, ALDUS DE RECHTER.

EEN MEDEWERKSTER HEEFT DE APOTHEKER GEWEZEN OP DE FOUTIEVE DECLARATIES